

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80,—. — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnishvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petlet vrsta 15 v, osemletna, poslana in vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju poenost. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo v ljubljano vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 18— Četrlet . K 4'50 Pol leta . K 9— En mesec . K 1'50 V upravnishvu prejemam na mesec K 1'20. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 20— Četrlet . K 5— Pol leta . K 10— En mesec . K 1'70 Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K. Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine. List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „DNEVA“.

Balkanski nemiri.

PISMO IZ BELGRADA

Belgrad, 15. sept. 1913.

Na albansko mejo!

Kmalu po zaključenju bukarskega miru začeli so prihajati v Belgrad posamezni glasovi o manjših nemirih Albancev na srbskih mejah, ki pa so imeli bolj značaj domaćih albanskih prepričkov, katerim pa ni nikdo pripisoval kake važnosti. Danes pa je vsakemu jasno, da so se vršili ti nemiri le pod vplivom zunanega pritiska in brezobzirne agitacije raznih tujih emisarjev, katerim se je posrečilo pridobiti tudi Essad pašo za njihove kalne namene.

Svoječasno potovanje Essad paše na Dunaj in v Rim je rodilo zopetno bojno viharo ob skalnatih bregovih Adrije v temni Albaniji in kakor vse kaže, lahko nastanejo v do glednem času zelo nevarne komplikacije.

Prvi poziv srbske armade je že pozvan pod orožje na šesttedenske vaje in trideset polkov (120.000 mož) je že popolnoma mobiliziranih. Zopet se razlega na postaji in na »trkalištu«, kjer se zbirajo vojaki za odhod, vesela bojna pesem:

Srpska mi truba zabubi — i — in z navdušenjem odmeva od mestnih zidov:

Spremite se, spremite, četnici!

Ljuta če borba da bude —

Danes je odšel tudi Gorec s svojimi tovariši skozi Solun na Bitoli in potem dalje na Ohrid in v Albanijo, kjer jih čaka 60.000 Albancev s topovi in streljanimi puškami.

Oh, ko bi videli Gorčev obraz, kako neizrečeno vesel je bil, ko je

zopet mogel opasati koničasto bodalo, vtakniti za pas oster »handžar« in nabit browning — revolver, puško na rame, bombe ob strani in torbo na hrbet.

Ko sem mu ob slovesu stisnil — morda poslednjikrat — junaško desnico, zbadlo me je nekaj v srcu in sramežljivo sem povesil oči, ker nisem mogel vzdržati pogleda na oborožen mlademu Slovincu, katerega kretanje in vsaka njegova mišica mi je vzbujala opravičeno očitje, češ, ali nisi tudi ti iste slovenske — jugoslovanske — krvi? Ali nisi poklican, da jo preliješ za svobodo in veličino velike jugoslovanske rodbine, kadar te kliče rog zatiranih na branik, ko je vzhajajoča in blesteča se peteržarnica Srbstva v nevarnosti, da jo nepoklicane in umazane roke tujinstva potlačijo zopet v prejšnje robstvo.

Toda ponos, videti pred seboj oboroženega Slovence med srbskimi bojovniki, premagal je sramežljivost in tolažil sem se z dejstvom, da je pač veliko poklicanih a malo izvoljenih in vrednih boriti se za velike ideale Jugoslovanstva.

Zdelo se mi je, da slišim od krških in krvavih balkanskih gor odmev Gregorčičevih stihov:

Prost mora biti, prost moj rod na svoji zemlji svoj gospod! Tako sem se Bogu zaklel svoj dolg s prisego sem prevzel.

Toda —

Lokomotiva je zažvižgala, raz oken dolgih železniških voz so se pojavile »šajkače« (vojaške čepice), ko se je premaknil vlak in se izgubil raz perona tja v jasen dan.

Poln vzhajenja in navdušenja sem vzklikal z drugimi vred na svobodnih srbskih tleh ono, kar bi drugje ne smel in v odgovor mi je donela na uho še vedno pesem veselih četašev.

In vprašanje, ki se je že tolikrat in od marsikoga ponovilo, prišlo mi je na ustnice, da sem zasepetal: »Kolikšno od teh živahnih mladeničev bo kmalu krila balkanska prstena odeja.

Ko sem te dni vodil po vzemirjenih belgrajskih ulicah, po katerih zopet mrgoli polno vojaških uniform, trojico ljubljancev, priporočali so mi, naj opišem v »Dnevu« posamezne prizore, ki so kar presenečali naše rojake.

Primitivna civilizacija nekega srbskega kmeta daleč nadkričuje »nabiflano« inteligenco marsikatega Slovence. Srbi so napram tujcem zelo postrežljivi in vljudni in njihova gostoljubnost je pravi izraz slovenske duše.

Najbolj pa je presenetilo naše rojake ono neprisiljeno občevanje med častniki in vojaki. Na glavnem trgu pred kavarno sta sedela pri vrčku piva major in kaprol ter se čisto po domače pogovarjala med seboj. In takih prizorov je mnogo, ker si Srb svoje armade, ki zastopa na-

rod z vsemi njegovimi lastnostmi in je pravi izraz srbske narodne demokratske duše, pač ne more drugače predstavljati.

Dasi so poklicani vojni obvezniki v kratkem času enega leta, že tretjič pod orožje, vendar ni mogoče najti med njimi niti enega kislega obraza, niti med ženskami, ki se poslavljajo od svojih dragih, ni opaziti žalostnih pogledov.

V tem oziru se je izborno odrezal neki Slovenec, češ, Srbom je iti na bojišče toisto kot otrokom na sosedovo hruško.

Tako so se zopet razpršile vse one made in upi, da se najdejo že letos mi Slovenci in Hrvatje s Srbi — vračajočimi se iz bojnih poljan — skupno na kulturno gospodarskem polju za boljšo bodočnost našega plemenca.

Mars.

Slovenski sodniki, v taki luči ste!

Pod gorajšnjim poglavjem prinaša mariborska »Straža« od 29. avgusta urvodnik, ki se nam zdi aktualen dovolj, da ga reproduciramo. Konečne besede, ki jih imamo od vrlo dobro informirane osebe, naj vse le še bolj karakterizirajo.

»Nastavljanje sodnikov na Sp. Stajerskem in Koroškem in germanizacija sodnij pod pokroviteljstvom Hohenburgerjev in Pittreichovim je postalo tako nezmožno, da preti celemu slovenskemu narodu ne le iz narodnega, ampak tudi iz socialnega stališča največja nevarnost. Še sosedski nemški in nemškutarski sodniki zasedli vsa mesta in izpodrinili iz službe vse naše slovenske sinove, ki po mučnem študiranju, brez sredstev in pri največjem pomanjkanju ne bodo prišli niti do kruha.

V imenu S. K. Z. je šel pred kratkim poslanec dr. Verstovšek zopet k ekselenci Pittreichu in ga v poldrugournem razgovoru natančno informiral, kako vre med slovenskim ljudstvom zaradi sodnijskih razmer in kako nezaupanje vživa ljudstvo do sodnij na Slovenskem. Ekselencia Pittreich je izjavil, da ne more na boljša mesta na Stajerskem in Koroškem nastavliti slovenskih sodnikov in tudi na Kranjskem mora paziti. Da nastavi le zmožne uradnike. Očital je slovenskim sodnikom da se nič ne učijo, da imajo preozko duševno obzorje, da so v uradih navadni mehanični stroji, da niti ne čitajo dnevnikov, da strankarska strast tako zaslepi posameznike, da če berejo »Slovenski Narod«, ne berejo nič Slovenca, nadalje, da čitajo k večjemu še kak list, ki je za širše ljudstvo, sploh je označil slovenske sodnike kot jako zaostale uradnike.

katere kaže nemški sodniki visoko nadkričujejo. Povdarjal je, da moramo biti pripravljeni, da bo še manj slovenskih sodnikov imenoval na boljša mesta.

»Poslanec dr. Verstovšek je edločno protestiral proti takšnemu domnevanju in konstatiral, da je znana ta kvalifikacija personalnih senatov, iz katerih so vrgli vse slovenske sodnike. — Povdarjal je tudi dejstvo, da so bili slovenski uradniki že od nekdaj znani kot najmarljivše najboljše osebe.

»Toliko dovolj! Globoko ogorčenje nam vstaja v duši, če moramo slišati iz ust najvišje merodajne osebe tako obsodbo celega slovenskega sodnijskega stanu. Opozorjamo pa javnost na to dejstvo, da bo poučena o tem stališču in pozivljamo slovenske sodnike, da store svojo dolžnost. To vprašanje se ne tiče njih samih kot oseb, ampak je važno socialno vprašanje. Preskrbovanje velikega dela naših slovenskih pravnikov s službami, je delo za narodno dobrobit, — torej skupen interes celega slovenskega naroda. Ker vemo, da je sodba neopravičena in da so povsod samo zaničevani in zapostavljeni, smo tudi prepričani, da bodo storili svojo dolžnost in branili svoj ugled pred nečuvno krivično sodbo iz najvišjega mesta.«

Pittreich pa je tudi mož, ki svojega nemško - nacionalnega šovinizma nikdar ne zataji. Kaže ga ne le morda v ožji družbi svojih nemških kolegov, marveč ob vsaki priliki, javno in skoro brez preudarka. Ni še temu dolgo, ko je na neko grožnjo izjavil, da bi raje se umaknil raz svojega mesta, kot pa, da bi prenehal s svojim sistemom. Raje kot pričeti z novo taktiko, t. pr. predružitvi svojo nacionalno - šovinistično smer pri zasedanju sodnijskih mest, bi se ta mož upri vrhovni sodni instanci — Justičnemu ministru in šel v pokol.

Vemo torej, pri čem da smo in kje tiči vse zlo. Ali pa vemo tudi, kje da tiči odpono temu vsemu? Zdi se nam, da. Vprašanje pa nastane: ali pa bomo tudi našli dovolj moralne moči, da se pobereмо in posežemo po tem edinem našem sredstvu. Toliko in toliko govorimo, pišemo o naših »merodajnih faktorjih. Kje so ti faktorji? Kaj so počenjali ves ta dolgi čas tega sodnega paševanja? Kdaj nam dajo potrebni obračun? Kaj bodo storili sedaj, ko je Pittreich sam priznal, da mu gre le za germanizacijo.

Jasno je dvoje: da so take sodne razmere za bodočnost nemogoče, če nečemo narodno kar najžalostnejše poginiti. Jasno pa je tudi, da prihaja vedno hitreje čas, ko bomo morali korenito pomesti z vsemi onimi našimi narodnimi voditelji, ki nas ne le prodajajo, temveč tudi nimajo a priori smisla za slovensko narodno stvar.

In to je naš zaključek... —a.

Dež. odbornik dr. Lampe piše pod imenom dr. Tschermaka svoj strokovni spis o »Završnici«.

Maribor.

(Slovensko gledališče.)

Letošnja V. sezona našega gledališča se odpre v nedeljo dne 5. vinotoka s krasno češko dramo »Zevtev«. Ta drama se je igrala dosedaj povsod z najlepšim uspehom in bo gotovo tudi našemu občinstvu jako ugajala.

Na letošnjem repertoarju so ljudske igre: Svetopisemski svet, Na kotu, Na vasi, Rdečelaska; igrokazi: Quč vadis? Samska domačija, Tat; drama: Sin; burke in veseligrice: Pred poroko, Brez denarja, Če frak dobro pristaja, Tambur na Puebli, Ugrabljeni Sabinke, Vaska komedija št. 17 in otroška igra Pogumni krojaček. Poleg teh se bodo nekatere igre iz prejšnjih let ponovile. — Pri predstavah sodeluje orkester »Glasbene-ga društva«.

Predprodaja vstopnic kakor prejšnja leta v trgovini gospoda Vilka Weixel, sedaj Glavni trg št. 22. Ondi se naročajo tudi abonirani sedeži in prosimo, da slav. občinstvo pridno sega po njih. Abonirani sedeži so za 20 odstotkov cenejši, kakor sedeži, kupljeni pri blagajni ter se dobijo na dan 5. vinotoka tudi še pri blagajni pred prestavo. Garderoba je tudi letos vračunjena pri vstopnici. Cene so ostale iste kot lansko leto. Začetek predstave je točno ob pol 8. zvečer, blagajna pa se odpre ob pol 7. uri.

Upamo, da ta apel našega slovenskega odra najde tokrat hvaležnejšo in razumnejšo publiko, kot lani, odnosno prejšnja leta sploh. Za nas pomeni naš oder eno glavnih narodno - vzgojevalnih sredstev. Kot smo lani videli, dela »Dramatično društvo« pod prejšnjimi težkočami. Če naj izhaja dobro, kar mora, če hoče-

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»Saj ne boste videli.«

»Oh, vajena sem, gospod de Roze!... hvala vam, tisočkrat hvala.«

»Do svidenja, gospodična Lemetrova.«

Lastnoročno je zatvoril vrata in stal na ulici še par trenutkov, kakor da je pozabil vse, kar ga obdaja. Toda drget, ki ga je izpreletel od mraza ga je opozoril, da se mu di. Naglo je skočil v kočijo in velel kočijažu:

»Domov!«

Dočim je zdrdral voz po tlaku, se je zavil z neobičajno zmirljivostjo v odejo, iz katere je pulstil še rahel, nežen parfum — vonj po blondinki...

XXXV.

Poset...

Lahko si mislimo, kaj je sledilo drugo jutro. Ko se je zbudila Gilberta iz spanja, za katero se je morala boriti dolgo z nemirno, ki ga je bila prinesla domov, je poslušal Florestan dolgo in obirno poročilo o dogodkih sinočnje noči: o srečanju z grofom d' Ormoa in njegovim sinom, o tem, kako dobrohoten je bil oni in kako je bil ta prelesto ljubezniv... in o tem, kako se je vrnila domov, v pol-

kovnikovi kočiji — izvzemši morebiti natančno vsebino pogovora, ki sta ga imela z Žakom.

Razlagala mu je vsa tresoča se:

»Ena ali dve lekciji... lahko si misliš, kako bi se mi prilegli — pri takih ludeh. In potem — kdo ve, ali ne bi bil to začetek uspeha, ki bi mi omogočil vendar že enkrat, služiti si kruh samo s poučevanjem!«

In dočim je govorila to, vsa razvnetja še od sinočnjih čustev, so navdajale njega misli, spomini in skrbi, ki jih Gilberta niti ni slutila. Sam ni vedel, kako naj imenuje to usodo, ki je povzročila zdaj že tretjič srečanje dveh bitij, ki bi morali hoditi drugo mimo drugega, ne da bi se kdaj spoznali?

Ali se skriva res višja previdnost v naključjih vsakdanjega življenja?

»Da,« je odgovarjal samemu sebi, »po tem, kar mi je povedala danes, ne bo nič čudnega, ako jo uvede sam grof d' Ormoa v svet, kjer bo občevala z njim, njegovo hčerjo in tem mladim možem, o katerem mi pripoveduje tako živahno, kakor ne bi mogla govoriti o človeku, ki ji ni nič do nje. Shajala se bo z njimi... In potem?«

»Eh, potem,« je zaključil s tisto vdanostjo v usodo, ki jo da človeku majno šestdeset let delavnega in negotovega življenja, »potem — ako je slučaj v resnici dete višje previdnosti — utegnemo doživeti nekega dne, da stopi ta previdnost na dan... To-

da,« je dodal trdovratno, »skrivnosti, ki mi jo je zaupala njena mati pod strogo prisego molčanja, in kljub temu ne izdam. Nočem ji vsaditi v srce onemoglega obžalovanja — kakor si ne lastim pravice, zabraniti združevanja, ki ga kani morebiti skrivnostna pravičnost usode.«

In ko je Gilberta naposled umolknila, trudna od tolikih besed, ji je odgovoril z usmevom, v katerem bi bila lahko opazila instinktiven strah:

»Tem boljše, draga moja, ko postaneš sloveča učiteljica v aristokratskih krogih. To bo vsaj dokaz, da tvoj talent ni vseskozi preziran. In zame bo lep dan, kadar bom videl, da morem res stopiti v pokolj, zakaj — med nama rečeno — zdaj čutim prav zares, da se mi bliža starost.«

»Ubog, dragi očka... Ah, kolika radost bo tudi meni, kadar bom mogla storiti tvoje življenje istotako srečno in sladko, kakor si storil ti!« srečno in sladko mojo mladost.

Ni se mogel premagati, da ne bi obšel s solzami v očeh tega toliko ljubljenega otroka... otroka svojega srca.

Kljub temu dogodku se je pričelo še isti dan življenje, kakršno je bilo po navadi.

Nadaljevala so se repetitive, ure pri Bobeti, plesni večeri — izkratka, vse, kar je predstavljalo Gilbertino malo obrt in njen zaslužek.

Tekli so dev, tedni so minevali.

Nič se ni pojavilo novega, kar bi pričalo, da misli grof d'Ormoa na uresničenje svojih obljub.

Ze je ugibala Gilberta žalostno:

»Ničesar ne najdeti zame... Obljubila sta mi nekaj, kar je težko izpolniti.«

Neko dopoldne sta sedela okrog enajste ure v sobici z vencji; Gilberta je igrala Florestanu na starem klavirju, v njegovo veselje Mozartovo sonato, ki jo je oboževal... sonato, podobno in sorodno mu po svoji starinski nežnosti...

In takrat se je zdajci oglašil zvonec veselo in jako; začul se je glas Roze, ki je odgovarjal nekemu gospodu. Naposled je stara služkinja odprla vrata:

»Neki gospod želi govoriti z vami, gospod Rojane.«

Florestan in Gilberta sta vzkliknili istočasno. Deklica je planila s svojega sedeža:

»Gospod grof!...«

On pa je pomolil roko staremu režiserju:

»Pozdravljeni, dragi gospod. Pozdravljeni, gospodična! Kaj vidim?... Venomer pri delu?«

»Oh, takoj vam pojasnim gospod grof. Moj očka sliši silno rad nekatere reči... in jaz jih igram v njegovo zabavo...«

»Dajete mi domače koncerte iz Mozarta. Slišaj sem par not in jih spoznal kar mimogrede, zakaj tudi moja hčerka mi prireja včasih takšne

zabave... celo takrat, kadar jih niti ne želim.«

»Oh, gospod grof, ta glasba je vendar tako lepa!...« je vzkliknil Florestan.

»Je, ako jo igra človek kakor gospodična. Pri meni doma pa žal, ni tako. Moja hči ni prav posebna igralka. Imela je samo domačo učiteljico, ki je oskrbela njeno vzgojo v vseh rečeh in je znala — Bogu bodi potoženo — dovolj klavirja, da bi smela biti užaljena po pravici, ako ji ne bi bili zaupali tudi te točke programa. No, in ker smo bili z vsem ostalim zadovoljni, se nismo ozirali na to, da je bila v klavirju le srednja moč... to pa se zdaj maščuje nad mojim otrokom. No, dekle je še mlado... zdaj ji je sedemnajst let... Se je čas, da se uredi vse to, kakor nalašč, se učiteljica moje hčerke poslavila v našo veliko žalost prav zdaj od naše hiše. Bolehna je nekoliko, in kar jo dela še občutljivejšo — podedovala je pravkar čedno premoženje. Z eno besedo, prosila nas je, da naj ji vrnemo njeno prostost. Morali smo ji ugoditi, in vsem nam je žal, od mene pa do stare matere močnega sina, kateri je bila čitateljica in tatnica. Sicer pa zdaj ne gre za to, gospodična Gilberta,« je nadaljeval polkovnik, — kaj ne, tak vam je kme? Ah, vae, smem imenovati s krstnim imenom?...«

»Oh, prav srečna bomo, gospod grof.«

(Dalje.)

mo, da nam bo koristilo i nadalje, je dolžnost mariborskih Slovencev, da redno pošiljajo predstave. Mesto žepne Nemceve polniči, pomagajte lastni stvari!

Kakor zgoraj razvidno, je letos poskrbljeno tudi za obsežnejši in prav dobro sestavljeni repertoar, ki nam bo poleg drugih, nudil tudi novejši stvari v obliki meri. »Dramatično društvo« pač pojde še mogoče dalje: najelo si bo stalnega režiserja. Tudi to pa bo zopet vnelo mnogo denarja in bo društveno blaginjo mogočno obremenilo. Včasih, ko delamo znova, da se dvignemo iz razne morečje letargije, nam ponuja tudi naš narodni faktor svojo pomoč. Ponovno kaže dobro voljo, zapričeto nadaljevali, a tudi — izpopolniti. Ne varajmo zaupanja. Tako ravnanje bi zamoglo postati usodna ne le za društvo, marveč bi pomenilo hud udarec vsemu našemu narodnemu delu in družabnemu življenju. Če nikjer drugje, tu pokažimo, da vemo polnovrat, kaj sploh imamo. S tem bo našemu odru omogočeno uspešno delovati, marsikomu pa prihranjeno — se drugod zaposliti pri našem delu. Zavedajmo se!

—a.

Slovenska zemlja.

MARIBOR, ČUKI IN DRUGO.

Ustanovili so si jo in zdaj jo obsejajo ob vsaki priložnosti na veliki zvon — namreč organizacijo Orlov. Šaj našim klerikalcem tega nikdo ne zaveda, zlasti g. dr. Verstovšku, ki vodi pri celim podjetju kolo kot velika uharica (bubo maximus), naj čukajo in sovažo, kolikor se jim zdi. Iznajdejo naj varianto na narodno: Čuk se je oženil tra - la - la, Sova ga je vzela hop - sa - sa. Zanimivo pa je pri celi zadevi to: Niso si ustanovili telovadne organizacije, da bi pohajali iz nje ljudje narodne zaveze, penosa in bodočnosti, na katere bi narod lahko računal, niso je ustvarili kot branik in utrdbo proti Švabom, ustanovili so si jo kot neko nalašč-društvo proti Sokolu, ki bi naj kljuboval, da bi zasegel Sokol s svojo svetlobo in svojimi solnce ljubimi perutmi v vse mariborsko Slovenstvo. Za našo čukuladno in bodočo sovarijo se v Mariboru prokleto malo zanimajo. Čuki so kvečjemu zato, da se postavljajo na kakšni božji poti da služijo kot avantgarda pri raznih igrah iz življenja svetnikov in — skoro — pardon, bi bili pozabili, da jih psujejo in bunkajo Švabi, jim pobirajo čepice ter si pustijo od njih pijuvati v obraz. Vse to prenašajo molče kakor svetniki — mučeniki, ki so jih pekli na raznih. Občudovanja vredna pa je njih vstrajnost v agitaciji za sveto stvar. Tako v polmraku, ko so zatvorili trgovine ter so prestale šivilje goniti šivalne stroje in so naše punce na promeni ali na poti domov, tedaj se čutijo sove in čuki v svojem elementu, ker pač ne morejo zatajevati svoje narave. Frifotajo okolo naših deklet ter jih ne obletujejo kakor večje, pa ne samo na cesti, temveč silijo tudi v stanovanja. »Gospodična imamo telovadno društvo. Ne bi li hoteli sodelovati? Ste mogoče Sokolice? A »Sokol« se malo briga za svoje ljudi, je na jako slabem glasu. Sokoli pijančujejo in se tepejo, društvo nazaduje. Pri nas je čisto drugače. In gospodična, ali ste že premislili, kaj bo z Vašo dušico na onem svetu? Sokoli ne verujejo — v papeža! To pravilo enkrat, dvakrat, petkrat — brez uspeha in kljub temu, da so že sli-

FRAN RADEŠČEK: Slovenski četas Franjo Gorec in njegovi doživljaji v balkanskih vojnah.

II.

Dotični moj prijatelj, ki je malo prehitro obsodil Srbijo, češ, da ne nudi Gorcu potrebnega zasluga, se je — hvala bogu — grozovito zmotil. Gorec je dobil zadostno denarno podporo od vojnega ministrstva, da si je mogel omisliti novo civilno obleko in mu je ministrstvo tudi preskrbelo službo v oficirski zadrugi s precej dobro plačo.

Ne samo Gorec in z njim njegovi tovariši, ampak tudi častniki so imeli na svojem pohodu celih enajst mesecev nujne spremljevalce.

Predno je prišel Gorec v Belgrad, je dobil od glavne komande popolnoma novo perilo in uniformo in v Skoplju je skočil v reko Vardar, se dobro umil, laše si je namazal s petrolejem in se preoblekel v čisto obleko, staro pa je vrge v Vardar, ribam v hrano.

Toda niti to ni zaleglo. Ko je prišel v Belgrad, je zopet imel »spremljevalke«. Moja soproga je poparila vso njegovo obleko in perilo in vsak večer, predno je legel v posteljo, se je dobro umil in oblekel čisto perilo

šali šestkrat od naših deklet: »Sem Sokolica — ali pa sploh ne telovadim.« — Če bi telovadila, tedaj bi telovadila pri »Sokolu« in se ne odnehajo. Človeka bi začelo griziti, če bi navedel, česa se poslužujejo pri tej agitaciji. Čukulada je izrazito klerikalna institucija, ki nima na praporju boja proti Švabu, marveč proti narodnjaštvu; v pridobivanju članov uporablja dobro znana obrekovanja in podtikavanja razbojništva in brezverstva Sokolu. Zbog tega ključemo našim zavednim puncam: Ako bi vam še prišli sinariti te tretjerednice in bodoče nune in bodoči kutarji v sovario, zapodite jih. — Ključemo pa »Sokolu«: Razpni svoja krila in zberi vse pod seboj! A vsej narodni javnosti ključemo: Bodite oprezn!

Štajersko.

O deželnem zboru. Kot smo že zadnjič poročali, se vrše pogajanja za delazmožnost našega deželnega zbora. Oni, ki so imeli prvotno priliko čitati poročila, da se je situacija obrnila na bolje in tega niso vzeli z rezervno na znanje, gotovo ne pridejo na svoj račun, kajti razpoloženje med Nemci je po večini postalo zopet vse preje, kot ugodno. Danes, v četrtek, se zopet vrše pogajanja. Najbrže, da se že danes odloči tudi usoda deželnega zbora. Ker slovensko — klerikalni klub vstraja na svojih zahtevah, bi zamogel — tako se sodi — le odločen pritisk nemškega učitelstva na nemške poslance doseči preobrat situacije.

Maribor. (Sokolu.) Na ponovne prošnje naših dijakov se tem potom obračamo do »Sokola« s prošnjo, da pove, ustanovi li dijaško vrsto ali ne. Radi bi vedeli, pri čem da smo, oziroma če se res moramo pustiti zasmehovati od čukov.

St. Martin na Pohorju. (Surovi fantje.) 25. t. m. sta prišla brata Kapun in neki Vodenik v gostilno Ruperta Potočnika. Fantje so se ga najpreje pošteno navlekli, potem pa pričeli razsajati in pobijati, vsled česar jih je Potočnik pognal iz gostilne in vrata zaklenil. To je pa fante le še bolj razkačilo, vlomili so večna vrata in z noži naskočili Potočnika. Le ta jih je pozval k redu, a so mu zagrozili, da ga »zakoljejo« in pobijejo. Potočnik je nato skočil po svojo lovsko puško in ker se niso hoteli mirovati, ustreli. Pri tem je šel ves nabol šiber Mihatu Kapunu v noge in ga nevarno ranil. Ostala dva sta sicer zbežala, a orožniki so ju kmalu izsledili. Pri aretaciji pa je postal zupet Vodenik silno rabijaten, začel suvati in griziti, skratka, hotel je preprečiti aretacijo, kar bi se mu bilo morda tudi posrečilo, da ga ni sunek v levo spodnje gležnje primoral, se udati. Oba ranjenca so oddali v inkvizijski oddelek bolnice v Mariboru.

Ptuj. (Cvetke iz vrta g. Brenčiča.) Imamo nekega poslanca. Ime mu je Brenčič. Nekoč prideta dva dijaka na Dunaj in si želita ogledati državno zbornico. G. Brenčič in peje na galerijo. Prideto od nekih vrat, koder je bilo napisano »Hier! G. Brenčič jih odpre, misleč, da se »tam skozi pride« na galerijo. Kmalu se mu zazdi, da nekaj po karbolu diši. V tem je pristopil tudi služabnik in dejal z nebeškim smehljajem: »Tu g. poslanec, je prava pot.« No ja, če smo pa nerodni!

in za teden dni ni bilo ne duha ne sluha po teh preklicanih spremljevalkah slavnih borilcev. Pač nekaj spominov so vendar zapustile in sicer na Gorčevem telesu, kjer so ga — posebno na prsih in po hrbtu — strahovito razmesarile, da se opazovalcu dozdeva, kakor bi bilo toliko cepelinah koz po životu.

To, mislim, je bila ena najhujših muk na bojnem polju, kjer sploh ni bilo niti časa misliti na čistost, ampak se je drlo čez drn in stru vedno naprej in naprej — od zmage do zmage med monotonim živžganjem krogel, vpitjem bojujočih se človeških mas in gromenjem topov.

Pomisli! Je tudi treba, da sploh ni bilo niti časa kuhati topla jedila, ampak je vojaštvo živelo večinoma ob samem kruhu, ki je bil šestokrat še surov, vode pa večkrat niso niti dobili. Pač malokdo si more predstavljati vse one težke muke in velike napore, kakoršne je preстал Gorec in z njim na tisoče drugih junakov.

Da je Gorec junak, »slovenske gore list«, sprizide nam že dejstvo, da je prostovoljno preživel vse težave brez bolezni z uspehom in s svojimi čini je popolnoma zadovoljen spremljal obe zadnji balkanski vojni. Upihnil je luč življenja marsikateremu Turku, Arnavtu in Bolgaru.

Bolgari so prihajali v celih četah v srbske vasi in izpraševali prebi-

Goriško.

Iz kopenskega županstva. 30. septembra 1913. To poletje je minila triletna funkcijska doba našega županstva in naš župan »Cene Jakonc« je že delal priprave za novo volitev starešinstva. Da bi klerikalci lažje zmagali, je županstvo po inspiraciji našega Naceta iz farovža izvolilo »znanih« 12 častnih občanov, ki bi v i. volilnem razredu preglasovali naše narodno napredne volilce in tako zmagali tudi v tem še nikdar poraženem razredu. Tukaj pa je klerikalni večini starešinstva spodletelo in c. kr. namestništvo v Trstu ni potrdilo predlog častnih občanov. Vsled tega je županstvo rekuriralo na c. kr. ministrstvo, naj bi ono potrdilo častne občane. — Župan Cene Jakonc« je zbog tega ustvaril razpoložene in razpostavljene volilne imenike, trdeč, da ne bode nove volitve starešinstva, dokler se ne vrne odlok od ministrstva. Na pritožbo manjšine je pa c. kr. okrajno glavarstvo zaukazalo županu, da mora volilne imenike zopet razpostaviti v vpogled občanov innečakati, kako in kdaj bo ministrstvo rešilo rekurz. Seveda je klerikalna večina starešinstva zaradi tega ukaza poparjena, kajti častni občani iz Dunaja niso še na vidiku. Gospod dr. Krek, naš po-boljši našega Naceta iz farovža, bodoči častni občan »in spe«, mora še čakati, da bode poleg ednajstotrice še nepotrjenih častnih občanov volil. Če bode izvolitev častnih občanov pravomočna. Ako bodo predlagani častni občani od ministrstva potrjeni, bode našo občino doletela velika čast imeti gospoda dr. Kreka, ljubljena gđ. Kamile Theimerjeve, za svojega častnega občana, kajti g. dr. Krek je dobroznani duhovnik, profesor in doktor bogoslovja itd. v Ljubljani. — »Žilica« mu ni dala miru, dokler ni prišel in napočil zaželjeni 28. dan decembra pre. leta, to je dan »tepežke« in praznik »nedolžnih otročičev«, ter se mu je izpolnila vroča želja. — Druga njegova želja je, da bi bil zato naš častni občan. »Kjer ljubezen topla v srcu klije, čeprav na cvetje solnce tam ne sij, spreminja le se zemlja v raj povsod« piše pesnik Fran Gestrin. Klerikalni večini našega starešinstva pa nasvetujemo, naj dobro premislija, če je to združenje duhovnika dr. Kreka z gđ. Kamilo Theimerjevo tudi velika zasluga za častno občanstvo našega trga.

Dnevni pregled.

Prijateljem »Dneva«. Vabimo vse prijatelje lista, da gredo na delo za »Dan«. Prepričali so se lahko, da stoji »Dan« vedno v službi dobre slovenske narodne stvari. Težak je naš boj — dobolevati ga je treba. Najvažnejše sredstvo v boju proti mračnjaštvu in nazadnjaštvu je časopis. Ni pa dovolj, da se časopis čita, treba ga je tudi širiti in sicer v najširše kroge našega naroda. Tiskarna se ne strši stroškov, da svojim čitateljem v vsakem oziru ugod. Imamo mnogo prijateljev — imamo tudi mnogo nasprotnikov. Zato vabimo vse naše dosedanje in nove prijatelje, da širijo »Dan« med narodom in mu pridobivajo novih naročnikov. Poslej bo prihajal »Dan« vsak dan slike. Poskrbeli smo za izborne karikature, ki kažejo dogodke iz našega javnega življenja. Iz dopisov naših čitateljev sklepamo, da je s tem vsem ustreženo. V kratkem izide posebna zbirka

valce, kaj so. Ako je kdo odgovoril, da je Bolgar, mu niso ničesar storili, pač pa so si zabelžili njegovo ime in strogo pazili na njega, da ga po delanji spoznajo, kam pripada; kdor pa je rekel, da je Srbijanec, je bil neusmiljeno pobit s celo svojo družino, njegovo premoženje pa so si razdelili med seboj.

Tako je izgledala Macedonija pred vojno in to je bilo »osvobojenje« uboge krščanske in slovanske raje izpod turškega jarma od strani krvoločnih tatarskih Bolgarov. Srbska organizacija je bila vedno bolj izpodrivana, ker se je v prvi vrsti posluževala samo kulturnih sredstev in zato se lahko sklicujejo razni »učenjaki« (kakor na pr. zloglasni tatarski podpihovalec prof. Sak, kateremu je koburška dinastija vse, a pravčnost in humanost nič) na to, češ, ako se vpraša Macedonca, kaj je ali je Srb ali Bolgar in prav gotovo je, da je vprašanec odgovoril po želji vprašatelja, ker se je bal krutega, nečloveškega, nekrščanskega in neslovanskega terorizma.

Čez 50.000 nesrečnih žrtev svojega prepričanja je padlo v Macedoniji pod nožem bolgarske samopašnosti in to samo v zadnjih desetletjih.

O bolgarskih grozodejstvih bom imel še dovolj prilike pisati v smislu pripovedovanj očividca Fran Gorca in po raznih verodostojnih virih.

»Klerikalni kongres« z novimi slikami — za tem izide Balkanska vojna II. del. Ako bo število »Dnevo« naročnikov tako raslo, bomo z novim letom začeli pridajati stalne priloge. Zavedamo se, da stojimo v boju za dobro stvar in v tel zavesti delamo. Ne iščemo dobljčkov. List je pravzaprav last svojih naročnikov — čim več jih bo, tem boljši bo list. Zato, prijatelji, na delo! Le z dobrim listom, ki s krepko besedo nese resnico v ljudstvo, bomo zmagali nad klerikalno tmo. Širite »Dan«!

Ozadnje albanske vstaje. Milan Marjanovič poroča na podlagi avtentičnih informacij: 11. julija je Srbija opozorila velesile na agitacijo Sandanskega v Albaniji. Dne 28. avgusta sta bila na srbski meji Bajram Cur in Isa Boletina (sedaj: Boletini) in tam organizirala Albance. Na poziv sta se podala v Valono na posvetovanje. Dne 1. septembra so velesile zahtevale, da bi Srbija dovolila Albancem obiskovati trge Dibra in Djakovico. Srbija je to dovolila. Dne 14. septembra je Srbija odpoklicala svoje čete iz Albanije. Med tem je pa že 2. septembra poslal bolgarski polkovnik Markov iz Valone čez Srbijo velik šifriran telegram. Dne 16. septembra oznanjajo srbski obmejni uradi, da se pripravlja vstaja Albancev: 17. sept. je srbska vlada sklenila, da ojači straže. V tem času so pa prišli v Elbasan bolgarski četaški poglavarji Matov in Hodža in trije Bolgarski oficirji. Peter Canujev je z Dervišom-Himo organiziral 300 četašev. Pop Christov je dospel z novimi komiti. Dne 18. septembra je srbska vlada opozorila velesile, da se pripravlja vstaja in napad. Dne 20. septembra so začeli Albanci prehati čez Crni Drin. En dan pozneje so že zasedli Piškopeje. Zanimivo je tudi, da so šli telegrami iz Valone čez Budimpešto-Bukarešt v Sofijo. V Bukarešti se je posrečilo ujeti važne plane, ki so pa še tajnost. Pred tem so pa v Debri zaplenili telegram bivšega muftija, ki je sedaj v Valoni; mufti je v tem telegramu pozival Albance k upor in pravi, da je od gotove strani (!) dobil zagotovilo, da postane v slučaju upora Debar albanski. Nasproti temu je pa drug albanski vodja Kaboša-Hasan pred 10 dnevi zaupno sporočil svojemu sinu v Ljumo: »Pridejo k vam tuji agenti; toda ne dajte se zapeljati sicer vas Srbi uničijo. Ostanite mirni.« — In res, ko so srbski uradi v Ljumi in v okolici Prizrena pobirali desetino, ni noben Albanc imel srbskih dinarjev. Vsi so plačali z avstrijskimi dvokronskimi novci. Razven bolgarskih topov, so imeli Albanci mnogo bolgarska pogajanja vršila na tej poročali, da je med pozivom velesil, da mora Srbija odpoklicati svoje čete iz Albanije in med albanskim uporom neka notranja vez, ker upor se je takoj začel, kakor hitro so zapustile srbske čete albanske pozicije.

To je pa zanimivo! Albanski kmeti plačujejo svoje potrebščine z dvokronskimi avstrijskimi novci. Avstrijski kmet na jugu pa še kraljarjev nima. Ali bodo mar sedaj avstrijski vojniki rekrutirani iz albanskih kmetov (!) ali iz avstrijskih državlanov?

Slovenska Bolgarija. Diplomatični krogi trdijo, da so se turško-bolgarska pogajanja vršila na tel podlagi: Bolgarija dovoli svobodno pot turški armadi, ki šteje 250 tisoč mož, v Macedonijo in Albanijo. Obema deželama da Turčija avtonomijo; Bolgarija je pa zopet dobila del Tracije. Trikot Kara-Agač-Ksanti Oimildžina se proglasi za avtonomnega, da se prepreči intervencija Rumunije. Savov — bolgarski milijonar je bil takoj s tem zadovoljen.

»Nemčija in Balkan«. Pod tem naslovom prihaja »Srbobran« dopis iz Berlina, ki slika razpoloženje poučenih nemških političnih krogov, kar se tiče Balkana. Za časa cele balkanske krize se je Nemčija — med tem, ko so v Avstriji delovali kanije — držala precej rezervirano. V srbsko-bolgarski vojni se je pa postavila očitno na stališče Grške in Rumunske in s tem pripomogla tudi Srbiji. V Srbiji je za nemške interese deloval konzul Schlieben, ki je mnogo pripomogel do ožjih gospodarskih stikov med Nemčijo in Srbijo, kateri gre Nemčija v vseh industrijalnih zadevah kar najbolj na roko in se tudi Srbija na nje zaupljivo obrača. Ker če Nemčija razširi svoj trg na Balkan zato se prav nič ne razburja vsled Albanije, ki je Avstriji stala že tepe milijone. V Berlinu izjavljajo, da politika Nemčije ni naperjena proti monarhiji — toda, da Nemčija tudi noče izzivati nobenih konfliktov z Rusijo radi Balkana. Nemčija išče potov, da si pridobi Rusijo in to na ta način, da si Rusija ne odtuji Anglije. — Odnosaji med Srbijo in Nemčijo postajajo tako prijazni, da je že gotovo, da pride prestolonaslednik Aleksander v Berlin. — Kakor je videti, si Nemčija stavi čez Balkan trgovsko pot

na južna morja. Nemčija nastopi dedščino, ki si jo je Avstrija s svojim sovraštvom zagradila.

Švabski prijatelji Albancev so nad vse iznajdljivi ljudje — v lažeh, seveda. Vsak dan si izmišlja nove laži proti Srbom in v tel svoji gorečnosti za albanske roparje lažejo včasih tako na debele, da se človek mora res čuditi drznosti, s katero svoje laži in izmišljotine servirajo čitateljem raznih nemških listov. To dni le n. pr. »Albanska korespondenca«, ki jo na Dunaju izdaja neki Švab, priobčila vest, da so Srbi neke v Albaniji postavili šest Albancev pred strojne puške in jih postrelili. To »izvirno« poročilo »Alb. Kor.« so seveda z največjim veseljem pograbili in ponatisnili vsi nemški listi, med njimi tudi nadvse »resna« »N. Freie Pr.« in mi bi stavili, da se je našlo prav malo Švabov, ki bi se jim zdelo ta vest malo čudna. In vendar, kak nesmisel je to! Postaviti šest ljudi pred strojne puške, kakor bi Srbi municijo na cesti pobirali! Na šestorico ljudi se ne strelja s strojnimi puškami niti v boju in vsak lajik, ki nikdar vojak ni bil, dobro ve, da se porablja strojne puške samo proti velikim gruham napadalcev in le švabski žurnalisti tako sovražijo Srbe, da v tem slepem sovraštvu nič več ne mislijo, temveč lažejo kar tljaven dan, ker pač vedo, da tudi čitatelji njihovih listov Srbe tako sovražijo, a se jim lahko servira vsaka, še tako velika laž, da je le naperjena proti Srbom.

Ismail Kemal se oglašja. Ko so arnautski razbojniki napadli na srbsko ozemlje in so se morale maloštevilne srbske posadke umikati pred njimi, je provizorična albanska vlada v Valoni pod predsedstvom proslulega pustolovca Ismaila Kemala molčala, ker so ji gotovo ugajala »junaška« dela njenega člana Ise Boletina. Sedaj se je pa stvar zasukala. Srbi podijo arnautske razbojnike in njihovog poglavarja Ise Boletina kot zalce in na enkrat se je oglašil predsednik provizorične albanske vlade v Valoni, Ismail Kemal. Iz Valone namreč poročajo, da misli Ismail Kemal prositi velike sile, da bi posredovale pri Srbiji, da njene čete ne bi prekoračile meje avtonomne Albanije! Iz te moke pa najbrže ne bo kruha, ker se bodo srbske čete najbrže ravnočoliko znele za albansko mejo pri preganjanju arnautskih razbojnikov, kot se je albanski »vojni minister« Isa von Boletin (tako ga nazivajo švabski listi, ki so ga napravili za avstrijskega plemenitaša) zmenil za srbsko mejo, ko je šel na svojo roparsko ekspedicijo. Srbi bodo že toliko pametni, da bodo poiskali razbojnike v njihovem roparskem gnezdu in jih kaznovali po zaslugi, navzlic vsem Ismail Kemalovim protestom.

Bolgarijofilom v album. Nekateri slovanski listi so se svoječasno silno zgražali nad tem, da so se Srbi zvezali z neslovani (Grki), da so branili pred Bolgari — svojo hišo. Tudi bolgarski emisariji, ki so pred kratkim potovali po slovanskih središčih, so to očitali Srbom. Sedaj so se pa Bolgari združili proti Srbom z Arnauti, ki ne samo da niso Slovani, temveč so k temu navadni cestni razbojniki, s katerimi morejo simpatizirati kvečjemu Švabi in dotični slovanski listi se nad tem nič ne zgražajo in tudi oni bolgarski emisariji nič ne protestirajo v Sofiji. In s Turki bi se baje tudi radi združili Bolgari proti Srbom, samo da se Turki menda nič kaj preveč ne yne-majo za kak nov boj s Srbi, ker imajo še v dobrem spominu Kumanovo. Bitolj in druge kraje, kjer so Srbi pokazali, da smatrajo vojno za čisto resno stvar.

»Slovenec« proti plemstvu. Kdo bi si mislil, da bi se hotel »Slovenec« norčevati iz plemstva, ko ima sicer tak respekt pred naslovji? In vendar, ko napada inž. Suklječa, se norčuje tudi iz plemstva, pa ne samo iz Suklječevega, temveč tudi nekako iz plemstva sploh. Pa bo že pokazal dr. Šusteršič »Slovenčevim« urednikom in jih naučil »manjre«, ker je tudi njegova srčna želja, da postane plemič, kar se lahko tudi zgodi, ker dež. glavarji na Kranjskem in tudi drugod navadno dobijo plemstvo. Potem bo, seveda, tudi Šusteršičev sin plemič, kakor je Suklječev sin dobil plemstvo po očetu in ako se »Slovenec« norčuje iz sedanjih plemičev, velja to norčevanje tudi bodočim plemičem, torej dr. Šusteršiču in njegovemu sinu, to pa vendar ne gre, da bi se »Slovenec« norčeval iz teh dveh mož, ki sta tako zasluzna za slovanski narod. Prepričani smo, da je dr. Šusteršič že storil potrebne korake, da se kaj takega ne ponovi več.

Dezerterji so v vojnem času navadna prikazen. V vsaki državi se najde ljudi, ki ali nimajo poguma iti v vojno, ali pa mislijo, da se nimajo za kaj vojskovati. Tudi iz Srbije je zbežalo iz strahu pred vojno par čeznov, ki kot vojaki takolntako ne

bi veliko pomenili, saj je znano, da cigani nikdar in nikjer niso bili dobri vojaki. Radi teh par ciganih bobna dunajsko časopisje vsak dan, da se dezertacije iz Srbije vedno bolj množijo, tako, da bi se človeku že začelo dozdevati, da je iz Srbije začela vsaj polovica armade že. Srbski listi registrirajo te vesti in se norčujejo iz dunajskih listov, katerim sporočajo, naj se rajše brigajo za one številne avstrijske dezertarje, ki jih kar mrgoli v Srbiji, posebno pa v Črni Gori, kjer je baie, že več avstrijskih dezertarjev kot Črnogorcev in da Črnogorci niso tako pošteni kot so, bi že bilo bati, da se ne pokyari — črnogorska junška rasa.

Zrebe ga udarilo s kopitom. Pri pokladanju krme konjem je te dni enoletno zrebe s kopitom udarilo v desno koleno 15letnega hlapca Janeza Smoleta iz Bresta pri Tomišlju in ga težko poškodovalo.

Aretilacija radi tatvine. Pretekli ponedeljek je orožništvo aretiralo 22-letnega samskega dunajara Naceta Končiča iz Bleda in ga izročilo okrajnemu sodišču v Radovljici. Aretilanec je na sumu, da je v začetku septembra izvršil več vlomov in tatvin v Mlinem in v Bohinjski Beli.

Bukev mu je padla na nogo. Francetu Burgerju iz Loke pri Mengšu je te dni padla med delom bukev na levo nogo in mu jo je strla.

Desno nogo si je zlomil in to na dveh krajih 10letni Jakob Drakster od Sv. Štefana pri Sent Jurju na Štajerskem. Nesel je namreč svoje mu očetu kosilo, pri tem pa je padel med hode in si zlomil na dveh krajih desno roko, kakor smo že povedali.

Ljubljana.

— Završnica. Napredni poslanci se v deželnem zboru na vso moč trudijo, da osvitke nekoliko to temno Završnico od vseh strani, klerikalci pa tega truda ne priznavajo, češ, da to že osvitke kronice, ki jih bo dežela stran vrzla in jih bodo smeli napredniki tudi nekoliko plačati. Milan pl. Šuklje? »Suff!« Dr. Tavčar ima 70 delnic »Narodne tiskarne«, zato je on odgovoren. Kogar ta dokaz ne prepriča, da je pri Završnici vse v redu, naj se raje s petami bije, ne pa z gospodarskimi vprašanji ukvarja. Te deželne kristiane pri razpravi o Završnici najbolj bode v oči, da ima dr. Tavčar 70 delnic tiskarne, (ki precej dobro uspeva) medtem, ko oni s svojimi delnicami v Katoliški tiskarni krijejo večni deficit. Dobro bi bilo, da bi napredni poslanci, ki v deželnem zboru sede, nastopili malo bolj energično, obenem pa potom shodov pojasnili ljudstvu to, kar jim je zabranjeno storiti v deželnem zboru.

— Dr. Krek in Kamila. Dr. Janes je vložil zoper Kamilo drugo tožbo radi članka »Moje upravičenje« v »Slov. Narod«. Prijelimo, da je to najgrša nevhvaležnost, ki si jo človek le more misliti. Nobenemu človeku, niti ne liberalcu, še ni ženska s tako vnuem javno priznala svoje hubezni, kakor jo je hubeča Kamila svojemu dragemu Janesu. Zdal pa gre ta črni nevhvaležni in toži to »noro babo«, in greši prvič zoper božjo postavbo »hubezni do bližnjega«, drugič pa ne pomisli, da itak nima »nobenega pomena tožiti «norca«, ki za svoja dejanja ni odgovoren. S tem pa tudi indirektno prizna, da ima Theimerjeva nekoliko prav, ko trdi, da se dr. Krek ne zme-ni dosti za dolžnosti katoliškega duhovnika. Sicer naj se pa dr. Krek potolaži, ker mu liberalci prav nič ne zamerijo, da je pod kožo ravno tako krvav kot mi in naj raje prepusti tožbo tistim, ki so gotovo bolj upravičeni tožiti, kakor n. pr. dr. Šušteršič. Tu bi bila tožba na mestu! Če bi Kamila kakemu navadnemu človeku očitala to, kar očita deželnemu glavarju, bi jo ta že zdavno tožil in jo prepričal ali da je res nora ali pa, da laže. Ker pa dr. Šušteršiču sodišče, najbrže od časov, ko se je tam zindra raztrošala, smrdi, nače tega storiti in bi si dr. Krek, če bi ga pripravi do tožbe, pridobil v celi Kranjski večje zadoščenje, kakor pa če jo sam toži radi stvari, ki ni truda vredna.

— Klerikalni deželni poslanci in nageljčki. »Slovenec« z velikim zadoščenjem konstatira, da so prišli klerikalni poslanci v zbornico z nageljčki v gumbicah. Tudi mi pozdravljamo to lepo navado, samo svetujemo, da si za prihod, sejo za-

taknejo v gumbice kamlice. — ki so tudi lepe rožice. Če ne verjamejo, naj vprašajo dr. Kreka. Zraven jim bodo pa še v pomoč, če jih Završnica, proračun ali kaj takega »ščiplje«.

— Gledališke predstave, katere prirejajo slov. igralci v deželnem gledališču, dne 4. in 5. oktobra bodo skromen poskus vzdržati slov. dramo po možnosti, z ostalimi igralci in člani dramatične šole. Kajti dramski emsembl se je zelo skrčil in šlo je naših igralcev precejšno število v tujino. Pred vsem gospa Danilova v Ameriko, g. Bukšek v Osijek, g. Molek v Maribor, gđ. Vera Danilova na nemški oder v Steyr, kot I. subretka, R. Thalerjeva kot I. pevka v Zatec, ostali ansambli bo treba izpopolniti ako bo slov. občinstvo podpiralo te predstave. Deželni odbor je dal proste dneve v deželnem gledališču brezplačno na razpolago v katerih ne bo zagrebška opera gostovala. Gosp. Danilo je dobil za to vodstvo koncesijo. V soboto 4. oktobra se vržijo prvič na tem odru Givardinija življenjska slika »Prestop ženi«, v proslavo imendana Njega Velikanstva cesarja Fran Josipa. V nedeljo se vržijo Lev Steina burka »Gospodje sinovi«. Pri predstavi svirajo bivši člani orkestra Slov. filharmonije. Predprodaja vstopnic in prednaznanila za lože v trafiki gospe Šešarkove.

— »Prosveta« naznanja, da se vrši sestanek Prosvete v četrtek 2. oktobra ob 8. uri pri Novem Svetu. Ker so na dnevnem redu važna vprašanja, kakor II. obrambna razstava, obrambni muzej, jubilej »Prosvete«, prosimo vse cenj. somišljenike, da se sestanaka gotovo udeležijo.

— Upravništvo »Novih Akordov« naznanja, da se je 5. številka »Novih Akordov« razposlala pomotoma pred natisom priloge ter bo vsled tega 6. številki priložena glasbeno - književna priloga imela dvojni obseg, 4. in 5. številka »Novih Akordov« prinašati zopet lepe nove skladbe naših domačih umetnikov.

— Ljubljanski glavni kolodvor. Pričenši s prvim oktobrom 1913 dobi postaja Ljubljana lučni kolodvor ime Ljubljana glavni kolodvor.

— Društvo »Sokol I.« priredi v nedeljo dne 5. t. m. k vojakom odhajajočim članom odhodnic, v gostilni »pri zlati ribi«, Sritarjeva ulica. Člane, kakor tudi prijatelje društva vabi k obilni udeležbi odbor.

— Društvo slov. trg. sotrudnikov priredi kakor običajno tudi letos za svoje člane in prijatelje društva plesne vaje oz. plesne zabave kater se vrše od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer v mali dvorani Narod. Vstop dovoljen samo vabljnim. Kolegi, kateri vabila niso prejeli, naj se blagovolijo obrniti na društvo. Isto velja za dame.

— Za sokolski sklad na odgovor visoke c. kr. deželne vlade v protest prepovedi cvetličnega dne v Ljubljani je nabral br. Novak na izrednem občnem zboru od zavednih brivskih mojstrov, v gostilni V. Mraka na Rimski cesti dne 30. septembra t. l. 5 K 76 v pod geslom: Smo se do dobrega pomenili. — in za sokolski sklad skupaj zložili. — da nam ostane zavest saj še ta — da nekaj zavednih brivskih mojstrov še tudi Kranjska ima. Na zdar. (Op. ured: bravo, bravo!)

— Bil je začelnik, zato bo zaprt, ne da bi bil kaj ukradel. Tatvina ni pošteno delo; toda tat, ki hoče v tem ročnem delu kaj doseči, mora imeti prakso. Franc Mikolič, 15letni fant, je ni imel, zato bo pa za prazen nič zaprt, kjer bo prišel do boljše teorije nočnih poklicev. Pot s svobodnih želimelj v zapor je bila sledeča: France je prišel s kmetov obiskat svojega sorodnika, ki je služil pri gostilničarju Rudolfu Škulju v Florijanski ulici. Doma fantu ni bilo kaj očitati — komaj je prišel v mesto, se je pa že začelo slabo vplivati ne mesinega ozračja na prazen žep Franceta, ki bi bil najbrže rad malo poveseleč, kakor se to v mestih dela. Kako storiti? Fant gre in vzame ključ prvega nadstropja in poskuša vdreti v sobo, kjer so spali gostilničarjevi otroci. Ni šlo. Zato je vdrl v sobo, kjer je imela svoje imetje shranjeno kuharica Knez. Tam je vzel iz kovčega tasko, jo razirgal, ker je ni znal odpreti, vzel iz nje denarnico na pol prazno in en zlat prstan in malo ogledalce. Vsa otročarija se zrcali v tej tatvini. Ko so otroci začeli kričati, je prišel gostilničar, France je bežal v drugo sobo, kjer se je skril pod posteljo. Pod posteljo pa ni miroval. Gruntal je, kako bi si zmanjšal oz. ušel kazni, ki ga čaka. Zato je zamašil denarnico v posteljo, prstan in ogledalo je vrzel pod mizo. Pa vse skupaj ni nič pomagalo. Moral je s stražnikom. Kazni mu pošten človek ne more privoščiti, ker bi se dalo mladiča tudi drugače ozdraviti. Zapor ga bo utrdil v njegovih naklepih.

— Lisica v človeški podobi se večkrat priklati na Ljubljanski trg.

kjer se peča s petelini kmečkih žen, ne da bi dala za nje kakšen denar. Zgodilo se je to v soboto in danes zopet.

— Več let bolna ženska s tremi nepreskrbljenimi otroki prosí dobre ljudi za kak mal dar. Radeckega c. števil. 1.

— Koncert v hotelu pri Tratin-ku. Danes prirede bivši godbeniki Slov. Filharmonije koncert pod vodstvom koncertnega mojstra g. Bogomila Černyja. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 v. Čisti dobiček je namenjen godbenikom, kateri so večji del z družino brez angažma, ter odvisni samo od koncertnega zaslužka. Za obilen obisk se priporočajo bivši godbeniki Slov. Filharmonije.

— Umrlj so v Ljubljani: Lovro Jereb, bajtar, 61 let. Marija Bergant, tovarniška delavka, 22 let. Martin Kraker, c. kr. poštni ekspedient v p., 76 let. Matevž Podbregar, delavec, 72 let. Boris Podboj, sin strojevodja lužne žel., 1 leto. Katarina Mubi, žena posestnika, 55 let. — Ivana Csa-der, vdova c. in kr. nadporočnika, 83 let.

— »Konec Bizanca« se predvaja danes zadnjikrat v kino »Idealu«. Ta krasno koloriran film napravi na vsakega globok vtis. Jutri »Drama o starem mlinu«. V soboto »Kadar zvonovi zvonec«, ena najbolj tragičnih dram, kar se jih še kazalo. V torek veseliga »Njega komorna sobarica« in krasni naravni posnetek »Vulkansko jezero«.

— Loterijske številke. Brno: 13, 5, 1, 64, 3, Gradec: 2, 8, 33, 69, 89.

Trst.

Plesna šola. Kakor vsaka druga šola, tako je tudi plesna šola naprava, ki hoče doseči svoj namen s tem, da človeka izobražuje in izpopolnjuje. Znak kulturne zaostalosti je, če se človek na dostojnem plesu oziroma v družbi vede tako, kakor da bi ne bil niti za trohico seznanjen z olko. Razume se, da vsakdo ne ljubi te zabave, odnosno športa. To na je postranska stvar, kajti vsi ljudje pač ne moremo biti popolnoma enakih misli, želi in stremeljenj. V vsakega stališča je torej plesna šola potrebna.

Sicer pa je to v interesu mladine same, ker brez potrebne izobrazbe se je pač težko približati boljši družbi. Šele kadar se čutimo kolikor toliko popolne, se lahko svobodneje gibamo. Odveč bi bilo vsako razpravljanje o potrebi plesne šole, saj nam v tem oziru vendar zadosti jasno sveti sedanjí čas in družba, v kateri se razvijamo. Naj k temu še dodamo, da kultura ni izključni monopol takozvanih »boljših krogov«, ampak ima do ne pravice ves narod. Tega se izobraževalni odsek Nar. delavske organizacije zaveda, zato goji poleg predavanj, knjižnice čitalnice, glasbe itd. tudi plesno šolo. Naraščaj ima torej za izpopolnjevanje in napredovanje najlepšo priliko. Plesna šola se je otvorila pretekli ponedeljek. Znaprej se bo vršila trikrat v tednu, in sicer v ponedeljek, četrtek in soboto od pol 8. do pol 10. zvečer. Vstopnina za vsak večer posebej znaša: za dame 20 vin., za gospode 50 vin. V tej šoli se bodo poučevali poleg navadnih vsi najboljši in najmodernejši plesi. Uspeh je gotov, za kar nam lamči ime voditelja plesne šole: poučilec namreč splošno znani in priljubljeni plesni profesor g. Umek. Druga plesna vaja se vrši danes v četrtek. Učenci in učenke se lahko vsak čas priglase. Plesna šola ni namenjena samo članom in članicam organizacije, ampak vsem onim, ki se za stvar interesi- rajo.

Gotova društva se niti v svojih pozivih na razne prireditve, ki jih prirejajo, ne morejo vzdržati zabavljanja, kakor se je to pripetilo v nedeljski številki »Dneva«. Kaj čudno doni n. pr., če se kdo povzdičuje do neba, češ, naša prireditve bo povsem druga od prireditve onih društev, ki uprizarjajo veselice s samo godbo in plesom in zopet godbo in zopet plesom. Tako sikanje v pozivih pač ni in ne mre biti najboljše agitačijsko sredstvo: s tem se občinstva ne privleče nase.

Najnovejša brzolavno poročilo: »Lavoratore« in naša »Edinost« sta si skočila v lase. Boj je hud. Odoči- tev še ni padla. »Edinost« se krepko brani, »Lavoratore« pljuva kri. O izidu ravsanja poročamo. Na zdar!

Prva žrtev.

Klerikalna predrznost pred sodiščem. — Obrekovalec župnik Lovšin obsojen. — Dokaz resnice.

Včeraj se je vršila pred okr. sodiščem v Litiji razprava proti župniku Lovšinu, ki je na nekem zborovanju na Gori rekel, da odkritja Kamile Theimerjeve nimajo vrednosti, ker je to nora baba. Gdčna. Theimer je vložila proti župniku tožbo in včeraj je bila razprava.

Župnik Lovšin je prva žrtev klerikalnih laži; čital je »dokaz resnice« v »Slovencu« in je mislil, da je vse res, kar je tam napisano. Sicer pa naši župniki itak niti v pridigah niti v govorih niso posebno izbirični v izrazih in jim je vse eno, če koga razžalijo. Le da so naši ljudje potrpežljivi in vse psovke prenesejo. Gdčna. Theimer pa je šla takoj pred sodišče iskat zadoščenja. Včerajšnja obravnava je bila posebno zanimiva, ker je bila prva med onimi, kakršnih se nam še mnogo obeta.

In naravno je, da se je takoj prva končala z obsodbo klerikalnega obrekovalca, kakor se je moralo zgoditi po pravici in kakor se bo nemara tudi v bodoče zgodilo. Gdč. Theimer je prišla osebnó k obpravnavi. Zastopal jo je dr. Kokalj.

Župnik je najprej odločno tajil, da bi bil rekel one besede. (Kakor se vidi, postaja pri naši duhovščini laž nekaka samoposebni razumljiva lastnost.) Na to pa je sodnik zaslišal šest prič. Od teh so štiri izpovedale, da so natančno slišale one besede, ki je govoril župnik, dve pa sta potrdili, da je župnik v tem smislu govoril. Župnikovo žaljenje je bilo torej dokazano.

In kaj se je zgodilo? Župnik je takoj nato priznal, da je res tako govoril (torej je priznal svojo laž) in je ponudil dokaz resnice.

Dr. Kokalj je rekel, da kot zagovornik tega ne more pripustiti, kot človek pa pripušta. Sodnik pa je dokaz resnice odločno zavrnil. Da bi se pa župnik Lovšin lahko na svoje oči prepričal, kakšna je klerikalna morala, je dr. Kokalj pokazal originalna pisma dr. Kreka, ki jih je imel s seboj. Z dvignjenim roko jih je pokazal, da so jih vsi videli in prečitali odstavke, iz katerih se vidi, kdo je bil nor. Priznanje dr. Kreka v pisnih kažejo, kako je dr. Krek cenil Kamilo Theimer kot duševno visoko stoječo žensko. (Župnik bi se bil lahko na svoje oči prepričal, da je to res pisava dr. Kreka.) Nazadnje je zagovornik predlagal najvišjo kazen, posebno, ker je bil župnik že dvakrat zaradi žaljenja obsojen, in je govoril svoje besede pred množico.

Sodnik je obsodil župnika Lovšina na 100 kron. Župnik Lovšin naj se sedaj »Slovencu« zahvali za dokaz resnice. Prva obsodba je torej padla — druge slede.

Vse pride na dan.

Najden novorojenček.

Dne 16. t. m. je našel železniški čuvaj Brandel pri straznici št. 129 blizu Meholup v jarku novorojenčka ženskega spola. Dete je bilo smrtno ranjeno na glavi. Odnesele je dete s seboj na dom in je poklical zdravnika.

Roistvo v vlak.

Okrožni zdravnik dr. Balcar je takoj preiskal novorojenčka in je dognal, da je neka ženska povila v vlak in je vrгла otroka skozi okno ven. Otrok je kmalu na to umrl. O materi pa ni bilo sledu. Oblast jo je z vso silo iskala.

Sledovi.

Dognalo se je, da se je zločin zgodil v vlak, ki pride ob pol 7. jutraj iz Benesova v Prago. Toda brezsrčna mati je izginila v svet in vse iskanje je bilo zaman. Spraševali so po vseh kolodvorih — izkazalo se je, da je izstopila v Pragi.

Sprevodnik.

Sprevodnik, ki je vozil tisti dan, se je spomnil, da je v Čorčanih vstopila 40letna ženska, ki ga je prosila, naj ji da poseben kupe. Sprevodnik ji je ugodil. Med vožnjo je porodila. V Pragi pa je izginila.

Detomortika prieta.

Po dopisu so iskali to žensko po vsej deželi. Dne 18. so jo videli v Privozih z neko neznano žensko. Dne 28. se je posrečilo orožništvo, da so jo prijeli. Imenuje se Marija Lehka, doma iz Smichova. Svoj zločin je priznala.

Najnovejša telefonska in brzolavna poročila.

Srbsko - albanska vojna.

SRBIJA BO DELALA NA SVOJO ROKO.

Belgrad, 1. oktobra. (Izvirno brzolavno poročilo »Dnevu«.) Avstro - Ogrska in Italija se trudita združiti vse velike sile na skupno intervencijo pri srbski vladi, da bi

se srbske čete omeile na to, da poženejo albanske napadalce preko meje. Do take skupne intervencije pa skoraj ne pride gotovo, ker se nekatere velike sile ne marajo vmešavati v to zadevo, druge pa odkrito priznavajo Srbiji pravico, da kaznuje napadalce tako, kakor ona smatra za potrebno.

Sicer se pa Srbija na tako zahtevo niti ne bi mogla ozirati, ker ako bi napadalce samo vrгла preko meje, bi bili napadi tudi v bodoče na dnevnem redu, ker bi se napadalcí vedno lahko umaknili na sigurno ozemlje avtonomne Albanije, brez vsake bolazni, da bi jih doletela kazen. To se pa ne sme zgoditi in zato bo svobodna armada preganjala napadalce brezobzirno tudi po ozemlju avtonomne Albanije, da pokaze Arnautom, da ozemlje avtonomne Albanije ni in ne sme biti pribežališče za razbojniške čete, ki bi napadale na srbsko ozemlje.

SOLIDARNOST BOLGAROV IN ARNAUTOV.

Belgrad, 1. oktobra. (Izvirno brzolavno poročilo »Dnevu«.) Časopisje se bavi obširno iz izvajanj glasila bolgarske vlade, ki pravi, v glavnem: Da je solidarnost Bolgarov z Arnauti naravna in da ona brzda ljudstvo, ki hoče vporabiti priliko in se maščevati nad Srbijo samo zato, ker bodo takolntako komplikacije, v katerih Bolgarska dobi ono, kar ji pripada.

Belgrajsko časopisje odgovarja, da bi Bolgarska najbolje storila, ako bi bila mirna, ker Srbija je pri vsej izčrpanosti še vedno dovolj močna, da pripravi Bolgarski novo Bregalnico. Sicer je pa naravnost smešna trditve glasila bolgarske vlade, da ona brzda ljudstvo, ki je notorično znano, da je ljudstvo ne bi ubogalo, ako bi ga hotela mobilizirati. Ko bi bolgarska vlada ne vedela tega, bi gotovo že mobilizirala in skupno z Arnauti napadla Srbijo.

Na komplikacije tudi ni treba upati bolgarski vladi, ker tudi ako pride do njih, ne bo imela Bolgarska nobenih koristi pač pa bi lahko imela škodo, ako bi hotela nastopiti proti Srbiji.

BEG ALBANCEV.

Belgrad, 1. oktobra. Albanske čete se nahajajo še v Vranšču; izpred Prizrena so bile albanske tolpe pregnane in vržene čez mejo.

Srbske čete so že včeraj zvečer vrdle 15 km daleč v Albanijo. Od včeraj se bijejo krvavi boji pri Dibri. Dibra sama je že v srbskih rokah.

Srbske čete so izgnale Albance tudi iz Ohride. Vsa srbska obmejna mesta so osvobojena od albanske sdrge.

PASIČ.

Belgrad, 1. oktobra. Pašič se na svojem potu v Belgrad ne bo ustavil na Dunaju.

PROMET MED SRBijo IN BOLGARijo PREKINJEN.

Belgrad, 1. oktobra. Ker so po srbskih železnicah prehajali v Macedonijo bolgarski komitaji v trgovce preoblečeni, se je moral železniški promet med Srbijo in Bolgarijo prekiniti, dokler se ob mejah ne napravi red.

ALBANSKA VLADA ŽE IZJAVLJA

Valona, 1. oktobra. Valonska vlada je naenkrat začela izjavljati, da se boji pri Dibri in Strugi vrše brez njeneza sporazuma. Vlada z vsemi temi boji nima ničesar skupnega. Vse te dogodke smatra vlada za obžalovanje vredne, ker bodo le škodovali Albaniji. (To izjavlja albanska vlada danes po 14 dneh obmejnih bojev, ko so Albanci po notah tepeni. Preje je vlada molčala kot grob. Posvetovanja ustašev se se vršila v Valoni in upornike vodi minister albanske vlade. Če bi bili Albanci imeli kakšne uspehe, tedaj bi si bili te uspehe vsi lastili.)

VLADA SE PREOSNUJE.

Valona, 1. oktobra. Ker ima vlada le blagostanje naroda pred očmi (in praznitev polnih kas) zato se bo kabinet Ismaila Kemala preosnoval v reško.

ESSAD PAŠA JE ŠE VEDNO TURŠKI GENERAL.

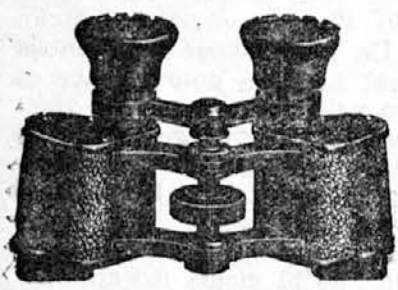
Belgrad, 1. oktobra. Essad paša je telegrafiral turškemu vojnemu ministru, da se bo kot turški general boril za avtonomno Albanijo in za suvereniteto sultanovo.

VELESILE PA ČAKAJO, KAJ BO.

Berlin, 1. oktobra. Med veleislami se radi albanski dogodkov ni pričelo še z nikakimi pogajanj in vprašanje je, če sploh pride.

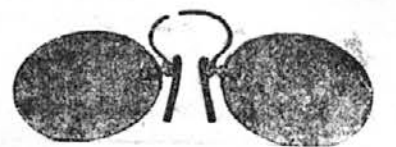
ESSAD PAŠA JE TUDI POLITIK.

Solun, 1. oktobra. Essad paša še vedno zahteva reformo kabineta. Za slučaj, da se njegovi zahtevi ne ugodí, grozi, da udeje v Berat.

K. JURMAN OPTIK IN ŠPECIALIST Šelenburgova ulica

Optični zavod z električnim obratom. — Aparati, poljska kukala, daljnogledi.
Za prvovrstno tehniko se jamči. — Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

ALBANSKA SKOMINA PO
GRŠKEM OZEMLJU.

Belgrad, 1. oktobra. Albanske
tolpe so udrele čez grške meje. Od
tam so jih grške čete že zapodile
proti severu.

ČRNA GORA IN SRBIJA.

Cetinje, 1. oktobra. Ker ima čr-
nogorska vlada z albanskimi razme-
rami dovolj opravka, zato se še ne
misli na pogajanja med Srbijo in čr-
nogoro radi ureditve odnošajev.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 8 vinarjev. Najmanjši znesek 80 vi-
narjev. Pismentu vprašanjem je priložiti
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Išče se stanovanje s hrano za
dve gospodični pri boljši družini, če
le mogoče s klavirjem. Ponudbe pod
»Trst« na »Prvo anonimno pisarno«.

Lep bel pes (špic) pristne bene-
ške pasme se ceno proda. Rimska
cesta 9., I. nadstr., vrata 12. 955-2

V hotelu »Tivoli« se odda nekaj

lepih mesečnih sob

po zmerni ceni.

Tovarna planinov

Anton Pečar, Trst
ulica Farneto šte. 42.

Izdeluje po naročilu planine, ki so po svoji
konstrukciji, dobrem materialu in najnovejšem
lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod naj-
boljši sloves. Priporočam se slav. učitelstvu,
preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za
naročila, kakor tudi vsako ugaševanje in po-
pravljanje glasbenih instrumentov.

Hôtel 'Lloyd'

z restavracijo in najlep-
šim vrtom

priporoča p. n. slav. občinstvu

Karol Tavzes

hotelir
Sv. Petra cesta št. 7.

Gospice, ki imajo veselje učiti
se kuhati, se vedno sprejemajo.

Ena prvih

restavracij

z dnevnim prometom 150 kron
v Zametu, 10 minut od Reke,
na glavni cesti Reka-Trst-Ljub-
ljana, se z vsemi restavracijskimi
potrebščinami radi odpotovanja
za več let odda v najem. —
Natančneje pri

Fr. Lenac,

restavrater, Zemet, Istra.

Vseh vrst

damski klobuki

najcenejše samo v

modnem salonu

Al. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstr.
(poleg rotovža).

Sprejemam vsa popravila.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobu-
kov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Naznanilo.

V petek, dne 8. oktobra 1913 prodajale se bodo na prisilni
dražbi hiše Elija Predovića v Ljubljani in sicer:

hiša na Predovičevem selu št. 31	najmanjši ponudek K 49.920:58
„ „ „ „ „ 33	„ „ 22.451:43
„ „ „ „ „ 34	„ „ 14.725:46
„ „ „ „ „ 36	„ „ 15.428:56
„ „ „ „ „ 38	„ „ 28.623:62
„ „ „ „ „ 39	„ „ 12.836:96
„ „ „ „ „ 40	„ „ 12.744:40
„ „ „ „ „ 41	„ „ 12.941:73
„ „ „ „ „ 42	„ „ 13.494:78
„ „ „ „ „ 43	„ „ 13.012:08
„ „ „ „ „ 44	„ „ 12.001:23
„ „ „ „ „ 45	„ „ 27.668:31
„ „ „ „ „ 46	„ „ 13.322:59

Prodaja se vrši pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani v sobi
št. 16 ob 9. uri dopoldne.

Kupci se vljudno vabijo.

Povečanje portala v najmodernejšem stilu!

v parterju in v I. nadstr. sedanjega lokala,
ter za celo fronto hiše (G. Simonetti)
Mestni trg 6, da bo mogoče, z elegantnim
aranžiranjem izložb, vsaki čas prepričati
cenj. odjemalce o moji najpolnejši izbiri
v konfekciji za dame, gospode, dečke in
deklice.

Radi ogromne zaloge oddajam blago
pod lastno ceno, še pred sezono!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Zadnje novosti!

Priporoča se največja izbira jesenskih
in zimskih kostumov, modernih jop in
plaščev, vrhnih kril za

dame in deklice.

Za gospode in dečke

velika izbira oblek, površnikov, zim-
skih sukenj, nepremočljivih pelerin
najnovejšega kroja. — Radi neznatnih
— stroškov cene brez konkurence. —

Konfekcijska trgovina

A. Lukić, Ljubljana

Pred škofijo šte. 19.

**Gospodinjite
najceneje**

ako se poslužujete k pripravi Vašega
zajutreka, malice ter večerje zrnati kavi
podobnega »pravega :Francka: z kavi-
nim mlinčkom«.

In zakaj?

Ker »pravi :Frank«

poseduje blagovonjav okus, ki
povzdiga vonjavo zrnate kave
ter je pritem vendar najcenejši,
ker je najizdatnejši kavin pri-
datek.

Moderne srajce, bele in barvaste,

tenniske, lovske, hribolazke, mrežaste, in vse druge vrste z ovratnikom in brez
ovratnika, spalne srajce, trdi in mehki ovratniki, zapestnice, naprsniki, dolge in
kratke spodnje hlače, majice, nogavice i. t. d. vse v največji izbiri in najboljši
kakovosti po zelo skromnih in stalnih cenah

== v modni in športni trgovini ==

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne
== pošte. ==

Krepkega, zdravega

trgovskega vajencea

iz boljše rodbine, 14 let starega
s primerno izobrazbo sprejemem
tako.

I. Engelsberger,
trgovec, Tržič na Gorenjskem.

Del. glavnica:
8,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 1,000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Poslovalnica »Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije.